

266/10.02.02/2023
Khall 27.10.2025

KAAVOITUSKATSAUS 2025 KAAVOITUSOHJELMA 2026 -2030

litin kunta

Ihastu Iittiin!

YLEISTÄ

SISÄLLYS

Yhteystiedot ja kaavoittajan esipuhe	1
Kaavoitusjärjestelmä	2
Osallistumismahdollisuudet kaavoituksessa	3
Kaavoituksessa huomioitavia asiakirjoja ja suunnitelmia	5
Maakuntaliiton terveiset	7
Rakentamislaki	8
Kaavoitusohjelma	9

YHTEYSTIEDOT

Harri Hoffren, tekninen johtaja
040 485 4037
harri.hoffren@iitti.fi

Tuula Vuorinen, kuntien yhteinen kaavoittaja (litti, Kärkölä,
Sysmä ja Padasjoki, 2/2026 saakka)
044 493 4006
tuula.vuorinen@iitti.fi

Maijastiina Lintukangas, maankäyttöinsinööri
040 018 3096
maijastiina.lintukangas@iitti.fi

Petri Miettinen, rakennustarkastaja
040 025 4450
petri.miettinen@iitti.fi

Kirjaamo
kirjaamo@iitti.fi
Rautatienkatu 20, 47400 KAUSALA

KAAVOITTAJAN ESIPUHE

Alueidenkäyttölain mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Kaavoituskatsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

Kaavoitusohjelma on tämän ja tulevien vuosien kaavoituksen työohjelma. Ohjelma perustuu kunnan eri strategioihin ja linjauksiin, mukaan lukien kunnan maapoliittinen ohjelma. litin kunta osallistuu sidosryhmänä myös maakunnan kaavoitukseen ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä MAL- sopimuksen myötä mm. Lahden seudun kaupunkiseutusuunnitteluun. Tässä kaavoitusohjelmassa keskitytään kuitenkin kunnan yleis- ja asemakaavoitukseen. Kaavoitusohjelmaa päivitetään vuosittain.

litin kunnassa elinympäristövaliokunta ohjaa maankäytön ja kaavoituksen kehittämistä yhteistyössä palveluvaliokunnan sekä elinvoima- ja resurssivaliokunnan kanssa. Kaavoitusasiat valmistelee ja kaavoituskatsauksen laatimisesta sekä ylläpidosta vastaa tekninen johtaja. Kaavoituskatsauksen ja kaavoitusohjelman hyväksyy kunnanhallitus.

Vuoden 2025 aikana voimaan on tullut Pohjanmäen-Radansuun asemakaavan muutos Koilliskujan alueen osalta. Vuoden 2025 vireillä olevien kaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien painopiste on valtatie 12 linjauksen mukaisten eritasoliittymien maankäytön suunnittelussa ja uuden koulukeskuksen (yhteiskoulu) alueen kaavoituksessa. Yhteiskoulun asemakaavatyö on edennyt luonnosvaiheeseen, luonnos on tarkoitus saada nähtäville syksyn 2025 aikana.

Harri Hoffren
Tekninen johtaja, kaavoittaja

KAAVOITUSJÄRJESTELMÄ

MAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaavassa esitetään yleispiirteisesti alueiden käytön suunnitelmat maakunnan alueella. Se ohjaa kuntien kaavoitusta ja muuta viranomais toimintaa.

Maakuntakaavan laatimisesta vastaa Päijät-Hämeen liitto ja sen hyväksymisestä päättää maakuntavaltuusto.

Päijät-Hämeen maakuntakaava on saanut lainvoiman 2019. litin osalta voimassa on Kymenlaakson vaihemaakuntakaavat. Kokonaismaakuntakaavan uudistus on parhaillaan käynnissä ja se on syksyn 2025 edennyt luonnosvaiheeseen.

YLEISKAAVA

Yleiskaava on kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Yleiskaava voi koskea koko kuntaa tai sen tiettyä osa- aluetta, jolloin sitä kutsutaan osayleiskaavaksi. Yleiskaavan laatimisesta vastaa kunta ja sen hyväksymisestä päättää kunnanvaltuusto.

litin kunnassa on voimassa vuonna 2011 hyväksytty Kausalan – Kirkonkylän yleiskaava. Yleiskaava-alue käsittää noin 69 km² suuruisen alueen ja siihen sisältyvät Kausalan, Pohjanmäen – Radansuun ja Sorronniemen asemakaava-alueet lievealueineen.

Rantarakentamista ohjaavana maankäytön suunnitelmana litin kunnassa lähes kaikille rannoille on laadittu rantayleiskaava. Kaavoituksen ulkopuolelle on jätetty ainoastaan Etelä-litissä sijaitseva Sääskjärvi, sekä yhden yksityisen maanomistajan ranta- alueet.

Lisäksi Etelä-litissä on Perheniemen tuulivoimapuiston osayleiskaava, joka on tullut voimaan vuonna 2021.

ASEMAKAAVA

Asemakaava on yksityiskohtaisin kaavataso, jolla ohjataan rakentamista. Asemakaavan laatimisesta vastaa kunta ja sen hyväksymisestä päättää kunnanvaltuusto. Kunnanhallitus päättää vaikutuksiltaan vähäisen asemakaavan hyväksymisestä. Ranta- asemakaavalla ohjataan ranta-alueiden rakentamista. Ranta- asemakaava on maanomistajan kaava, mutta sen käsittely ja hyväksyminen kuuluu kunnalle.

litin kunnassa asemakaavoitettua aluetta on Kausalan taajamassa, Kymi-Ringin alueella, Pohjanmäen – Radansuun alueella, Sorronniemessä Kirkonkylän pohjoisosassa sekä Vuolenkosken Koskenrannassa. Lisäksi on useita pieniä ranta- asemakaavoja.

Voimassa oleviin yleis- ja asemakaavoihin voi tutustua litin kunnan verkkosivuilla www.iitti.fi karttapalvelussa.

OSALLISTUMISMAHDOLLISUUDET KAAVOITUKSESSA

Kaavat valmistellaan vuorovaikutuksessa niiden kanssa, joiden oloihin tai etuihin ne vaikuttavat. Kunta tiedottaa ajankohtaisista kaavahankkeista verkkosivuillaan, paikallislehdessä ja kaavoituskatsauksissa, jotta osallisilla on mahdollisuus seurata kaavoitusta ja vaikuttaa siihen.

1. ALOITUSVAIHE

Kaava tulee vireille joko kunnan tai yksityisen tahon aloitteesta. Vireilletulosta ilmoitetaan kuulutuksella sekä kaavoituskatsauksessa. Aloitusvaiheessa laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka pidetään nähtävillä ja siitä voi antaa palautetta.

2. LUONNOSVAIHE

Kaavaa valmistellaan tekemällä selvityksiä, arvioidaan vaikutuksia, laaditaan luonnoksia ja tarvittaessa järjestetään yleisötilaisuuksia ja muita osallistumismahdollisuuksia. Kaavoittajaan voi olla tarvittaessa yhteydessä. Kaavaluonnos laitetaan nähtäville, jolloin sitä voi kommentoida.

3. EHDOTUSVAIHE

Kaavaluonnoksen ja siitä annettujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta laaditaan kaavaehdotus. Tarvittaessa pidetään yleisötilaisuus, jossa kaavaehdotusta esitellään. Kaavaehdotus laitetaan nähtäville ja siitä voi jättää kirjallisen muistutuksen nähtävilläoloaikana.

4. HYVÄKSYMISVAIHE

Kaavaehdotusta muokataan tarvittaessa siitä annettujen muistutusten ja lausuntojen pohjalta. Kaavan hyväksymistä käsitellään kunnanhallituksessa, jonka jälkeen hyväksymisestä päättää kunnanvaltuusto. Paitsi vaikutuksiltaan vähäisen asemakaavan hyväksymisestä päättää kunnanhallitus.

Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Hyväksymispäätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen. Kaavavalitusta koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan (AKL 188 §).

5. VOIMAANTULO

Kaava saa lainvoiman, jos kaavasta ei valiteta tai mahdollisesti valituskäsittelyn jälkeen. Voimaantulosta kuulutetaan.

OAS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

OSALLISET

Osallisia ovat kaava-alueen maanomistajat, ne joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa sekä viranomaiset tai yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

NÄHTÄVILLÄ OLO

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja kaavaehdotus pidetään nähtävillä pääsääntöisesti 30 vuorokautta mielipiteiden esittämistä varten. Vaikutukseltaan vähäistä asemakaavan muutosta koskeva ehdotus on kuitenkin pidettävä nähtävänä vähintään 14 vuorokauden ajan.

Jos kaavaehdotusta muutetaan olennaisesti sen jälkeen, kun se on ollut julkisesti nähtävillä, se on asetettava uudelleen nähtäville. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja jos niitä osallisia kuullaan erikseen.

YLEISÖTILAISUUS

Yleisötilaisuuksissa esitellään kaavahanketta, selvityksiä ja vaikutuksia sekä vaihdetaan tietoa osallisten ja kaavoittajan kesken. Yleisötilaisuudet järjestetään tarpeen mukaan luonnos- ja ehdotusvaiheessa.

MUISTUTUS

Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Muistutuksen tehneille lähetetään kirjalliset vastineet, jos he ovat jättäneet yhteystietonsa.

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on viivytyksettä ilmoitettava niille viranomaisille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä pyytäneet kaavan ollessa nähtävillä. Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on tiedotettava sekä kaava ja kaavaselostus julkaistava mahdollisuuksien mukaan myös sähköisesti.

KAAVOITUKSESSA HUOMIOITAVIA ASIAKIRJOJA JA SUUNNITELMIA

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoituksessa tulee huomioida valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Tavoitteet ovat osa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

KUNTASTRATEGIA

Kuntalain 37 § mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tarkistetaan valtuustokausittain. Iitin tämänhetkinen kuntastrategia on tehty vuosille 2022–2025. Uusi kuntastrategia on valmisteilla.

Strategiakauden painopisteitä ovat:

- Hyvinvoinnin edistäminen
- Monipuolinen asuminen
- Elinvoiman kasvattaminen
- Kuntaimage ja tunnettavuus

Kaavoituksella voidaan vaikuttaa erityisesti hyvinvoinnin edistämiseen, monipuoliseen asumiseen ja elinvoiman kasvattamiseen huomioimalla mm.:

- asukkaiden tarpeiden mukainen palvelutarjonta
- ennakoiva kaavoitus
- erilaisiin käyttötarkoituksiin ja elämäntilanteisiin soveltuvat asuintontit eri puolilla kuntaa, myös vapaa-aika, etätyö ja monipaikkaisuus huomioiden.
- toimitila- ja tonttitarjonta, ajanmukainen infrastruktuuri, kulkuyhteydet (VT 12) ja joukkoliikenne.

MAAPOLIITTINEN OHJELMA

Maapolitiikalla tarkoitetaan niitä toimia, jotka liittyvät maa- alueiden hankintaan, maankäytön suunnitteluun, tonttien luovuttamiseen, näihin johtavien sopimusten laatimiseen, luovutusehtoihin, tonttien rakentamisen edistämiseen sekä maaomaisuuden hallinnoimiseen. Maapoliittinen ohjelma antaa kunnalle edellytykset hoitaa kunnan maapolitiikkaa pitkäjänteisesti.

Iitin kunnan maapoliittinen on päivitetty vuonna 2024. Samalla päivitettiin tonttien hinnoittelu sekä kunnan omistaman maan varaus ja luovutusehdot.

RAKENNUSJÄRJESTYS

Rakennusjärjestyksessä kunta voi antaa paikallisista oloista johtuvia suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeellisia määräyksiä.

Iitin kunnan vuonna 2011 voimaan tulleen rakennusjärjestyksen uusiminen on tullut vireille vuonna 2018. Luonnos on ollut nähtävillä keväällä 2021, mutta prosessi päätettiin jättää kesken maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisen takia. Prosessi käynnistettiin uudelleen syksyllä 2024, jolloin osallistumis- ja arviointisuunnitelma tuli loppuvuodesta nähtäville.

Rakennusjärjestysluonnos on ollut nähtävillä 13.2.2025–17.3.2025 välisen ajan. Ehdotus ollut nähtävillä 10.4.2025 –12.5.2025 välisen ajan. Uusi rakennusjärjestys on hyväksytty kunnanvaltuustossa ja tullut voimaan 1.10.2025

KAAVOITUKSESSA HUOMIOITAVIA ASIAKIRJOJA JA SUUNNITELMIA

MAANKÄYTÖN KEHITYSKUVA 2040

Kunnanvaltuusto on vuonna 2019 merkinnyt tiedoksi litin maankäytön kehityskuvan 2040, joka kaavoitusta täydentävänä, alueiden käyttöä ja kehittämistä tukevana strategisena asiakirjana, joka yleispiirteisenä, ei-oikeusvaikutteisena, suunnitelmana ohjaa maankäyttöä.

IITIN KUNNAN TILARATKAISUT –SELVITYS

litin kunnan tilaratkaisut selvitys ja sen liitteenä olevan 10 vuoden investointiohjelmaehdotus kunnan tilojen käyttöä ja omistusta ohjaavana strategisena asiakirjana on hyväksytty kunnanvaltuustossa vuonna 2022. Suurin hanke on uuden koulun rakentaminen Ravilinnan lähistölle. Uuteen koulurakennukseen sijoittuu lukio ja yläkoulu.

VT 12 TIESUUNNITELMA

Uudenmaan ja Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatima tiesuunnitelma valtatie 12 parantamisesta välillä Uusikylä-Tillola on valmistunut toukokuussa 2021. Hankkeen toteuttaminen ei ole vielä Väyläviraston tai Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toteuttamisohjelmissa. Tiesuunnitelman toteuttaminen vaikuttaa varmalta tämän vuosikymmenen lopulla. Rahoitus odottaa vielä varmistumista valtion budjetista.

Tien uudella linjauksella on toteutuessaan vaikutuksia sekä nykyisen että uuden valtatieympäristön maankäyttöön ja se aiheuttaa kaavoitustarpeita. Tien on tarkoitus valmistua vuonna 2029.

METSÄSTRATEGIA

Vuonna 2022 laadittiin litin kunnan metsästrategia. Metsästrategia sovittaa yhteen metsien hoidon taloudelliset, ilmastolliset sekä luontoon ja virkistyskäyttöön liittyvät tavoitteet. Metsästrategian tavoitteena on tuoda näkyviin omistajan tahtotila, linjata litin metsien kestävä hoito pitkällä aikavälillä sekä tuoda selkeästi näkyviin kunnan metsiin liittyvät arvot: talous, virkistys ja luontoarvot.

KÄVELYN JA PYÖRÄILYN EDISTÄMISOHJELMA

Vuonna 2022 laadittiin litin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma. Edistämishjelmassa on asetettu tavoitteet ja toimenpiteet kävelyn ja pyöräiliikenteen kulkutapaosuuden kasvattamiseksi. Toimenpideohjelma sisältää sekä liikenneympäristöön että tottumuksiin vaikuttamisen keinoja, sillä molempia tarvitaan edistämistyössä. Edistämishjelman pohjalta litin kunnalla on työkalut lähteä jalkauttamaan edistämistyötä.

Edistämishjelmaa toimenpideohjelmineen noudatetaan ohjeellisena tavoitteellisesti siten, että toimenpiteisiin esitetään tarvittavat määrärahaehdotukset ja edistämishjelman toteutumista seurataan vuosittain.

KAAVOITUKSESSA HUOMIOITAVIA ASIAKIRJOJA JA SUUNNITELMIA

LAHDEN SEUDUN KAUPUNKISEUTUSUUNNITELMA JA PÄIJÄT- HÄMEEN RAKENNEMALLI

Lahden kaupunkiseudulla on maankäytön, asumisen ja liikenteen seudullinen MAL-sopimus valtion kanssa. Sopimuksen piiriin kuuluvat Lahden kaupungin lisäksi Orimattilan ja Heinolan kaupungit sekä Hollolan, Asikkalan, Kärkölän ja litin kunnat. MAL-sopimus velvoittaa laatimaan alueelle kaupunkiseutusuunnitelman.

Kaupunkiseutusuunnitelma antaa hyvän pohjan kuntien yleiskaavojen laadinnalle. Tarkkuustasoltaan kaupunkiseutusuunnitelman voi kuvata olevan kunnan strategisen yleiskaavan ja maakuntakaavan väliltä. Padasjoki, Sysmä ja Hartola eivät ole mukana MAL-sopimuksessa. Päijät-Hämeen liitto on laatinut myös näiden kuntien alueelle kaupunkiseutusuunnitelmaa vastaavan suunnitelman nimeltään rakennemalli. Kokonaismaakuntakaavan uudistaminen on käynnistynyt.

Lisätietoa maakunnan alueidenkäytön ja liikenteen kehittämisestä Päijät-Hämeen liiton verkkosivuilla www.paijat-hame.fi

PÄIJÄT-HÄMEEN JATKUVA LIIKENNEJÄRJESTELMÄTYÖ

Päijät-Hämeen liitossa tehtävän liikennesuunnittelun ja liikenteen edunvalvonnan tukena toimii liikennejärjestelmäryhmä. Ryhmässä ovat edustettuina alueen kunnat, Lahden seudun liikenne, Päijät- Hämeen liitto, Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskukset, Väylävirasto, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Hämeen poliisilaitos, Liikenneturva sekä Hämeen kauppakamari ja Päijät-Hämeen yrittäjät elinkeinoelämän edustajina.

Liikennejärjestelmäryhmä vastaa osaltaan kuntien ja valtion välisestä säännöllisestä liikenteeseen liittyvästä vuorovaikutuksesta ja liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden edistämisestä. Ryhmän tehtäviin kuuluu myös toimintaympäristön ja liikennejärjestelmän tilan seuranta. Strategisen suunnittelun lisäksi jatkuva liikennejärjestelmätyö on luonnollinen osa myös maakunnan aluekehittämis- ja edunvalvontatyötä.

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITON TERVEISET

Päijät-Hämeen kokonaismaakuntakaavan valmistelu on edennyt luonnosvaiheeseen, mikä on meidän suunnittelijoiden mielestä koko kaavatyön mielenkiintoisin vaihe. Olemme päässeet käsiksi karttoihin ja saaneet tavata laajasti eri sidosryhmiä. Toukokuun suunnittelupäivillä 7.–8.5.2025 Lahdessa oli noin 170 kävijää! Suunnittelupäivien työpajoissa maakuntakaavaluonnosta suunniteltiin yhdessä karttojen ääressä liikenteen, elinkeinojen, taajamien sekä ympäristön ja luonnonvarojen teemapöydissä.

Maakuntakaavaluonnos on nähtävillä 29.9.–4.11.2025 ja kaikille avoimet kaavan esittelytilaisuudet on järjestetty etäyhteydellä 30.9.2025 ja 7.10.2025. Toivomme teiltä taas aktiivista osallistumista ja mielipiteitä kaikista mieltä askarruttavista asioista.

Maakuntakaavan verkkosivulta löydät aina ajankohtaiset tiedot ja voit tutustua siellä myös kaavan tueksi laadittuihin selvityksiin:
<https://urly.fi/3qQp>

Maakuntakaavan verkkosivulta löydät aina ajankohtaiset tiedot ja voit jo nyt tutustua kaavan tueksi laadittuihin selvityksiin:
<https://urly.fi/3qQp>

Niina Ahlfors

Aluesuunnittelujohtaja
Päijät-Hämeen liitto
puh. 040 531 7628
niina.ahlfors@pajjat-hame.fi

Päijät-Hämeen liitto

RAKENTAMISLAKI

Maankäyttö- ja rakennuslaki muuttui 1.1.2025 rakentamislaki, joka aiheuttaa muutoksia myös lupakäytäntöihin. Iitin rakennusjärjestys on päivitetty ja se on tullut voimaan 1.10.2025.

Toimenpidelupa ja toimenpideilmoitus poistuvat ja jatkossa on yksi lupamuoto rakentamisen lupa. Maisematyölupa ja purkamisluvat säilyvät uuden rakentamislain tullessa voimaan.

Lupapiirustukset tulee toimittaa tietomallimuotoisena vuoden 2026 alusta alkaen, jolloin lupaa haettaessa rakennusvalvontaan toimitetaan suunnitelmamalli ja hankkeen valmistuessa, mikäli suunnitelmiin on hankkeen aikana tullut muutoksia toimitetaan toteumamalli. Jatkossa kunta toimittaa suunnitelmat uuteen valtakunnalliseen tietojärjestelmään Ryhtiin.

Uusi laki vaatii myös lupaa haettaessa ilmastaselvityksen sekä materiaaliselostuksen, mutta niitä ei vaadita omakotitalolta ja sitä pienemmiltä hankkeilta.

Uusi rakentamislaki vapauttaa luvan tarpeesta alle 30 m² ja 120 m³ rakennukset sekä alle 50 m² katokset. Uusi rakentamislaki on tuonut mukanaan paljon muitakin muutoksia ja se aiheuttaa osaltaan myös muutoksia rakennusjärjestyksiin, jotka tuleekin uusia 1.1.2025 alkaen kahden vuoden siirtymäajalla. Iitin kunnalla on tarkoitus uudistaa rakennusjärjestys vuoden 2025 aikana. Rakennusvalvonta neuvoo mielellään rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Lisätietoa
Petri Miettinen
Rakennustarkastaja, Iitin kunta
Puh. 040 025 4450
petri.miettinen@iitti.fi

VUODEN 2025 AIKANA LAINVOIMAISTUNUT ASEMAKAAVAMUUTOS

POHJANMÄKI-RADANSUU ASEMAKAAVA-ALUEEN MUUTOS KOILLISKUJAN ALUEELLA JA URAJÄRVENTIEN RISTEYSALUEELLA

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 28.3.2022 käynnistää Pohjanmäki-Radansuu asemakaava-alueen muutoksen laadinnan Koilliskujan ja Urajärventien risteysalueella. Lisäksi päätettiin, että kaavamuutosalueeseen voidaan sisällyttää myös kortteli 16 sekä alueisiin läheisesti liittyvää Pohjanmäentien aluetta mahdollista kevyenliikenteen aluevarausta varten.

Asemakaavamuutos oli luonnoksena nähtävillä keväällä 2023 ja ehdotuksena nähtävillä syksyllä 2023. Urajärventien risteysaluetta koskeva osuus kaavasta eriytettiin muusta työstä, jotta vt 12 tiesuunnitelman hyväksyminen saatiin vietyä eteenpäin. Kunnanvaltuusto hyväksyi 28.5.2024 § 18 Pohjanmäen-Radansuun asemakaavan muutoksen litintien- Urajärventien risteysalueen osalta. Kaavamuutos tuli voimaan 2.8.2024.

Koilliskujan osuuden käsittely viivästyi, kun alueelta piti teettää kesällä 2024 lepakkoselvitys. Koilliskujan aluetta koskeva asemakaavamuutos hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 10.6.2025 § 43. Kaavamuutos tuli voimaan 7.8.2025.

Vasemmalla: karttakuva Urajärventien kaava-alueelta, jota koskeva kaavamuutos on lainvoimainen.

Oikealla: Ilmakuva muutosalueista. Aluerajaukset on merkitty kuvaan sinisellä viivalla.

Oikealla: karttakuva Koilliskujan kaava-alueelta.

KAAVOITUSOHJELMA 2026-2030

Yleis- ja asemakaavoitukseen sekä erilaisiin selvityksiin varaudutaan käyttämään noin 100 000 euroa vuosittain. Ranta-asemakaavoitusta ei juurikaan ole odotettavissa, mutta sekin on otettu varauksena.

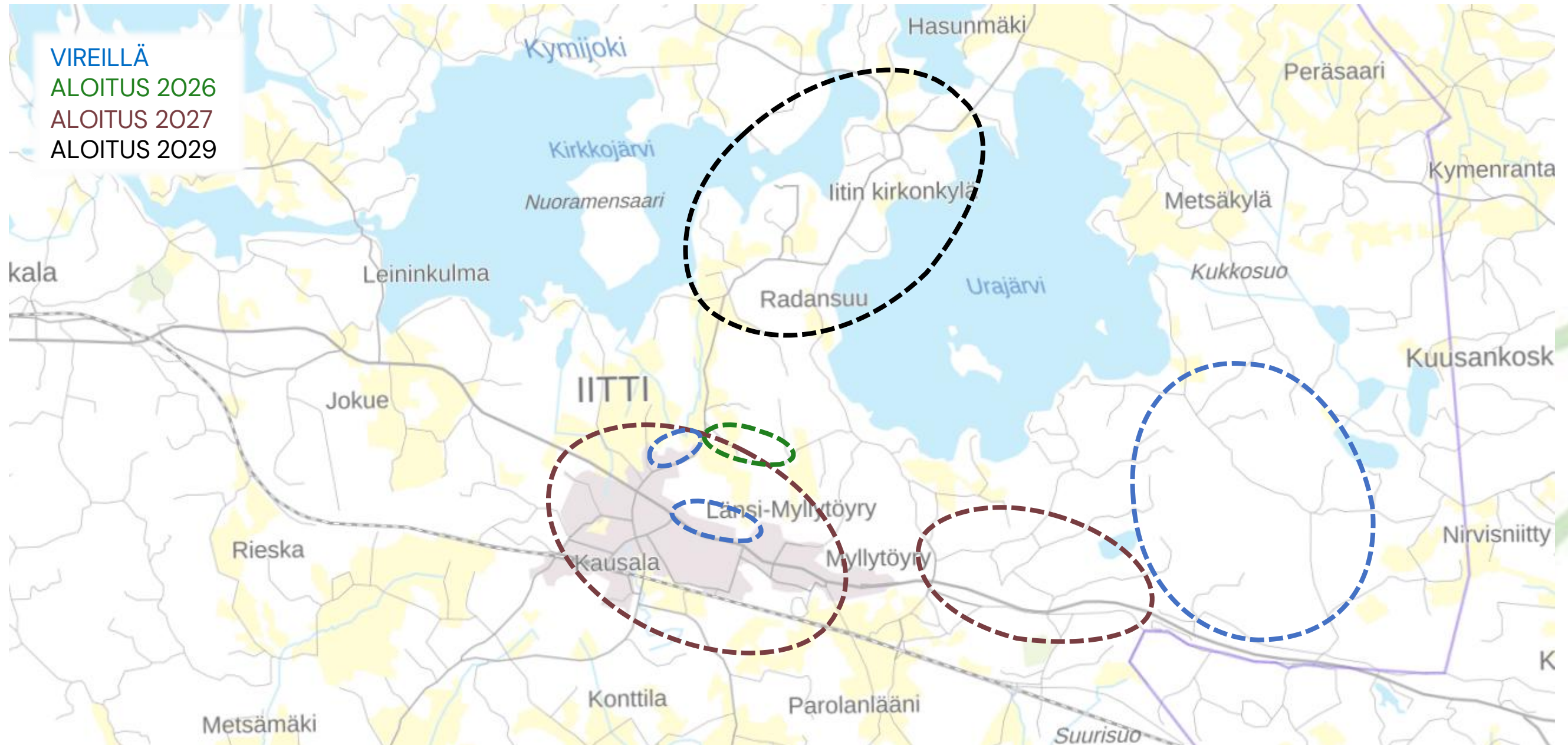
KAAVOITUSOHJELMAN YHTEENVETO	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pohjanmäki-Radansuu asemakaava-alueen muutos Koilliskujan alueella ja Urajärventien risteysalueella	X					
Anhavan tuulivoimaosayleiskaava (hankekaava)	V	V/X				
Kausalan asemakaavan muutos ja laajennus Ravilinnan etumaaston aluella (litin yhteiskoulun kaava)	V	X				
Kausalan taajaman ja ympäristön asuinalueet sekä rautatieaseman seutuun tukeutuminen	E	E	V	V / X	X	
Tillolan uuden eritasoliittymän ympäristö sekä Kausalan ja KymiRingin välinen alue (yleis- ja asemakaavat)	E	E	V	V	V / X	X
Kausalan uuden eritasoliittymän ympäristö (yleis- ja asemakaavat)	E	V	V	V / X		
Kirkonkylän alueen kaavoituksen tarkistaminen				E	V	X
Kausalan asemakaavan Haravakylän itäosan muutos ja laajennus	V	X				
Pienet asema- ja yleiskaavamuutokset tarpeen mukaan	X	X	X	X	X	X

E = esivalmistelu

V = vireillä

X = kunnanvaltuuston tai kunnanhallituksen hyväksymiskäsittelyyn

KAAVOITUSOHJELMA

KAAVOITUSOHJELMA

ANHAVAN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA / VIREILLÄ

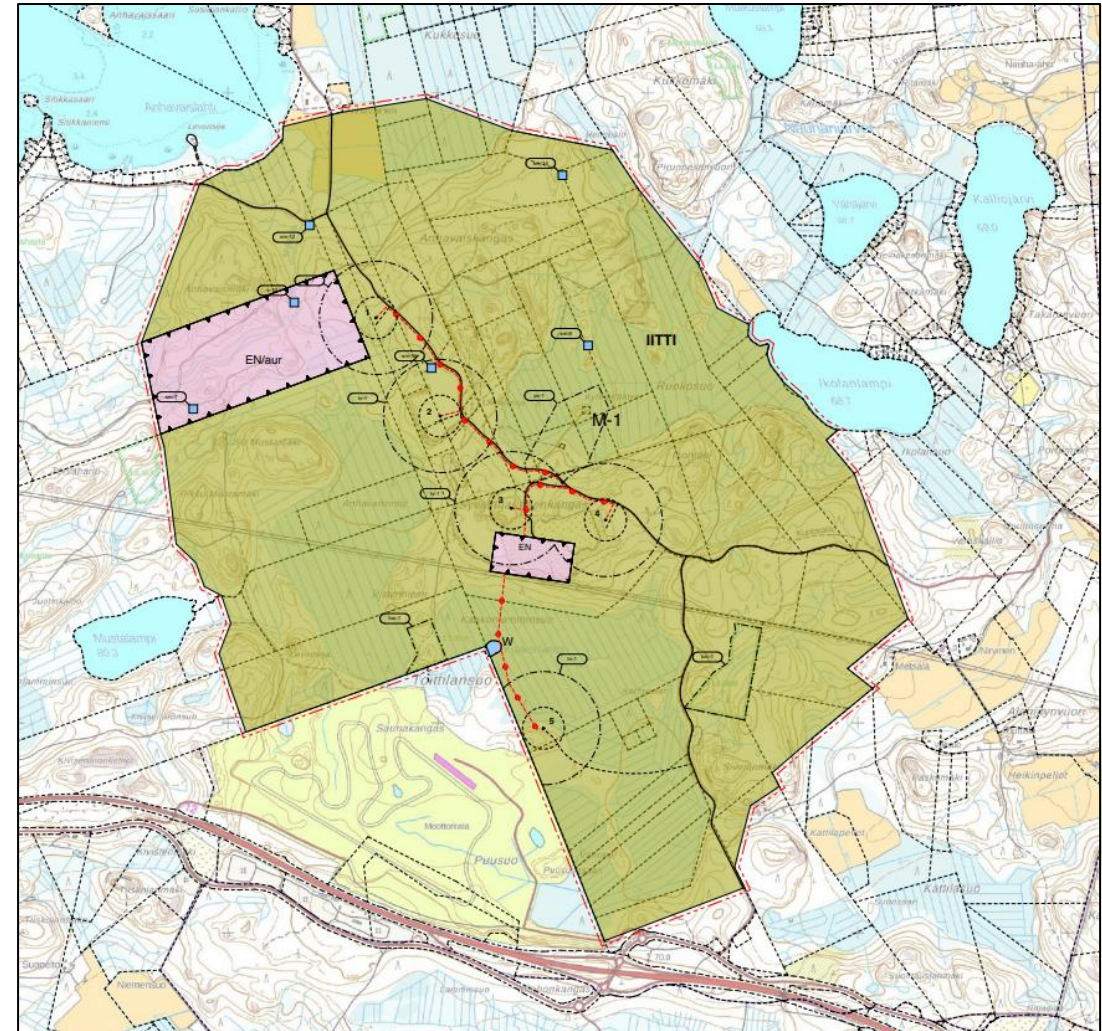
ABO Wind Oy teki 10.6.2022 kaava-aloitteen osayleiskaavan laatimisen aloittamisesta Anhavan alueelle. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 28.6.2022 käynnistää Anhavan tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen ja määrätä alueelle kaavan laatimisen ajaksi enintään viisi vuotta kestävästä rakennuskiellon (voimaantulo 30.6.2022) ja tehdä ABO Wind Oy:n kanssa kaavoitus sopimuksen. Yleiskaava tullaan laatimaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena.

Kaavoituksen kanssa rinnakkain tehdään YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Tarkoituksena on, että prosessit etenevät rinnakkain, ja yleisötilaisuuksissa kerrotaan sekä YVA:n että kaavan tilanteesta.

Hanketoimijaksi on kevään 2024 aikana vaihtunut Solarwind Oy. Hankkeen aikana kaava-alueen raja-alue on supistunut 1350 hehtaaria noin 880 hehtaariin ja suunniteltujen tuulivoimaloiden määrä vähentynyt enintään 9 kappaleesta enintään viiteen voimalaan. 10.2.2025 päivätty kaavaluonnos oli nähtävillä 27.2. – 31.3.2025.

YVA-ohjelma nähtävillä oli 23.2.–27.3.2023. Yhteysviranomaisen lausunto YVA-ohjelmasta on annettu 28.4.2023. Torstaina 6.3.2025 järjestettiin litin kunnan ja Hämeen ELY-keskuksen yhteinen yleisötilaisuus, jossa esiteltiin kaavaluonnos ja ympäristövaikutusten arviointioselostus (YVA-selostus).

YVA-selostus oli nähtävillä 13.2.–13.4.2025 ja Hämeen ELY-keskus antoi hankkeesta perustellun päätelmän 11.6.2025.

Yllä: Ote kaavaluonnoksesta. Aluerajaus voi työn aikana muuttua.

KAAVOITUSOHJELMA

KIRKONKYLÄN – RADANSUUN ALUEEN STRATEGINEN MAANKÄYTÖN TARKASTELU

Alueella on tällä hetkellä yleiskaava, jota tullaan tulevaisuudessa tarkistamaan maankäytöllisten tarpeiden näkökulmasta. Kaavatarkastelu on suunniteltu aloitettavaksi vuosikymmenen lopulla.

Kuva Kirkonkylän kylätalon edustalta.

KYLIEN KAAVOITUSTARPEET

Kylien kaavahankkeita tarpeen mukaan.

PIENET ASEMA- JA YLEISKAAVAMUUTOKSET

Pieniä asemakaavamuutoksia tehdään tarpeen mukaan. Valtuuston asettaman tavoitteen mukaisesti pienet asemakaavamuutokset käsitellään 6 – 12 kk:n sisällä.

Myös pieniä yleiskaavamuutoksia tehdään tarpeen mukaan.

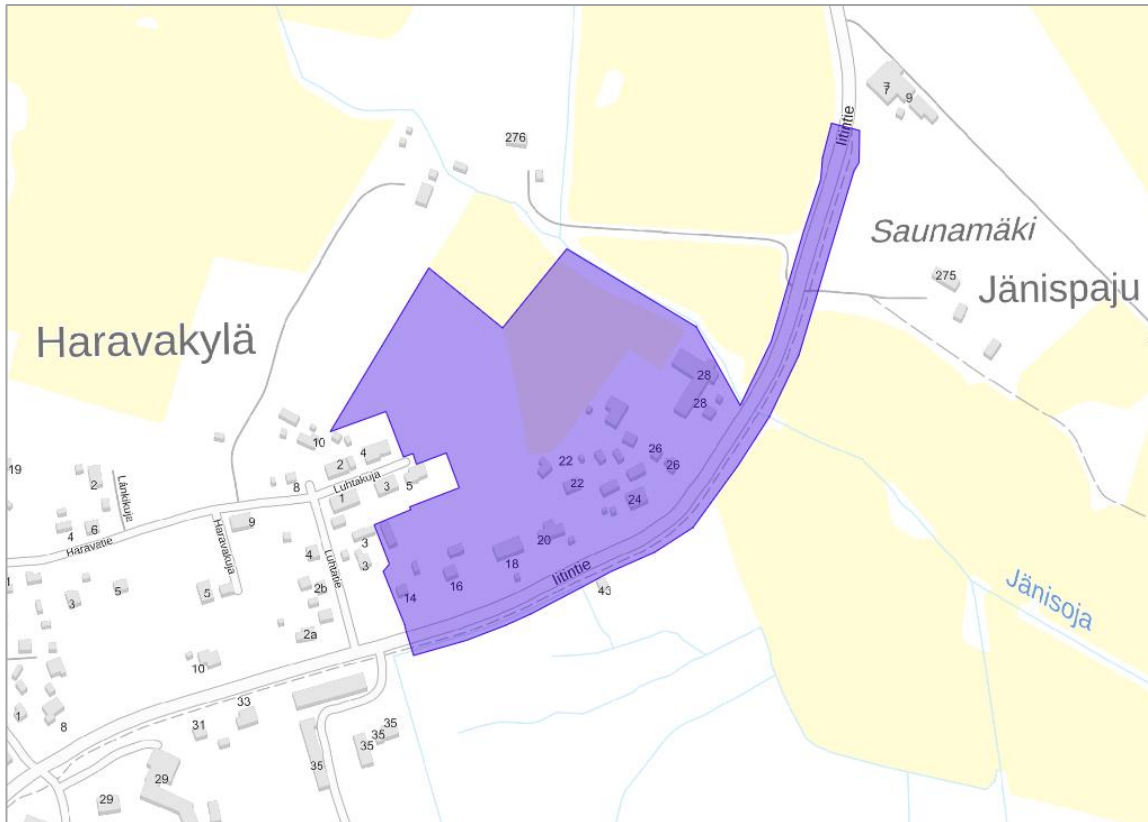
KAAVOITUSOHJELMA

KAUSALAN ASEMAKAAVAN HARAVAKYLÄN ITÄOSAN MUUTOS JA LAAJENNUS / VIREILLÄ

Noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Kausalan torilta litintien länsipuolella sijoittuvalle Haravakylän asuinalueelle laadittu asemakaavamuutos hyväksyttiin vuonna 2021. Hallinto-oikeus kuitenkin kumosi hyväksymispäätöksen kaavasta tehdyn valituksen perusteella.

Alueen kaavoitus on käynnistetty uudelleen vuoden 2024 aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty AKL 63 §:n mukaisesti yleisesti nähtävillä 10.3. – 8.4.2025. Hankkeesta järjestettiin keväällä 2025 viranomaisneuvottelu. Hankkeen aluerajausta on sen jälkeen laajennettu ottamalla mukaan litintiestä Kurjenmiekalle johtava tieosuus. Laajennusalueelta on keväällä 2025 laadittu pohjakartta. Asemakaavoitettavan alueen koko on laajennuksen jälkeen 8,7 hehtaaria.

Kaavamuutoksen tarkoituksena on ensisijaisesti kehittää alueen liikenneyhteyksiä huomioiden suunnittelussa muun muassa vt. 12 uuden linjauksen vaikutukset.

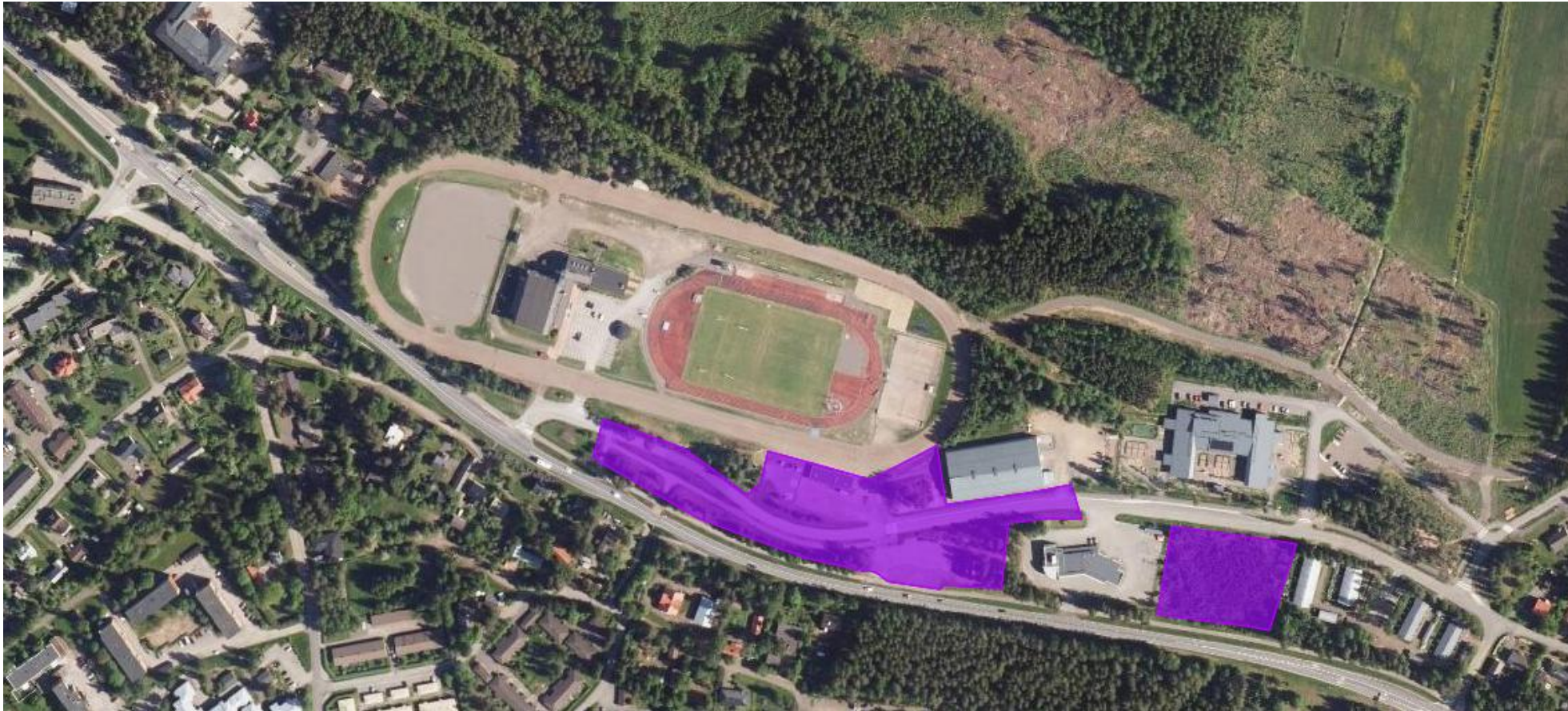
Vasemmallä: Hankealue merkittynä Maanmittauslaitoksen taustakarttaan violetilla värillä. Kaavarajaus voi työn aikana muuttua.

KAAVOITUSOHJELMA

KAUSALAN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS RAVILINNAN ETUMAASTON ALUEELLA (NS. IITIN YHTEISKOULUN KAAVA) / VIREILLÄ

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 7.4.2025 (§ 65) käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen Ravilinnan etumaastossa (sisältäen myös jäähallin ja Pikku-Vieterin päiväkodin viereisen alueen) koulukeskuksen sijoittamiseksi valtuuston päättämän periaatelinjauksen mukaisesti.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ollut nähtävillä 17.4. – 16.5.2025 ja siitä pyydettiin lausuntoja. Kaavaluonnos on nähtävillä 16.10.–14.11.2025. Tavoitteena on saada kaava hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2026 alussa.

Kuva: Ilmakuva alueesta, suunnittelualue merkitty violetilla. Aluerajaus voi työn aikana muuttua.

KAAVOITUSOHJELMA

STRATEGINEN YLEISSUUNNITTELU JA SELVITYKSET

Alla olevista kohteista tehdään strategista yleissuunnittelua selvityksineen ja niiden pohjalta valitaan kaavaratkaisut, joita lähdetään viemään eteenpäin:

- Tillolan uuden eritasoliittymän ympäristö sekä Kausalan ja KymiRingin välinen alue
- Kausalan uuden eritasoliittymän ympäristö
- Kausalan taajaman ja ympäristön asuinalueet sekä rautatieaseman seutuun tukeutuminen

Valittujen kaavaratkaisujen kaavaprosessi vie aikaa noin 1 – 8 vuotta. Enimmillään tapauksissa, joissa yleiskaavan jälkeen laaditaan vielä asemakaava. Tarkkoja aikatauluja ei voida tässä vaiheessa sanoa, koska tarpeet ja aikataulut selviävät vasta selvitystyön edetessä ja hankkeita voidaan toteuttaa vaiheittain.

TILLOLAN UUDEN ERITASOLIITTYMÄN YMPÄRISTÖ SEKÄ KAUSALAN JA KYMIRINGIN VÄLINEN ALUE

Kaavoitustarve alueella aiheutuu vt. 12:n parantamisesta ja osin uudesta tielinjauksesta välillä Uusikylä – Tillola. Lisäksi huomioidaan KymiRingin moottorirataan liittyvät toimintaympäristömahdollisuudet. Alueen kaavoitus on tarkoitus käynnistää vuonna 2027.

KAUSALAN UUDEN ERITASOLIITTYMÄN YMPÄRISTÖ

Kaavoitustarve aiheutuu vt. 12:n parantamisesta ja osin uudesta tielinjauksesta välillä Uusikylä – Tillola. Alueen kaavoitus on tarkoitus käynnistää vuonna 2026.

KAUSALAN TAAJAMAN JA YMPÄRISTÖN ASUINALUEET SEKÄ RAUTATIEASEMAN SEUTUUN TUKEUTUMINEN

Kausalan taajaman alueella kartoitetaan mahdollisuuksia uusien asuinalueiden kaavoittamiselle sekä taajaman sisällä että sen ympärillä. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia tukeutua nykyistä paremmin rautatieaseman seutuun. Tulevat muutokset koulujen sijainnissa siirtävät keskustan painopistettä lähemmäs Ravilinnaa. Myös valtatie siirtyminen tulevaisuudessa taajaman keskeltä sen pohjoisreunaan aiheuttaa tarpeita tarkastella kaavaa. Kausalan asuinalueet levittäytyvät keskustan ympärille ja osaksi sitä, jolloin olennaisena osana tarkastelua on muodostaa näkemys keskustan kehittämisestä.

Työ aloitettiin vuoden lopussa 2023 laatimalla Kausalan keskustavisiota. Visiotyön käsittely keskeytettiin, koska uuden koulun tulevasta sijainnista oli epävarmuutta. Lisäksi vt12 ns. Kausalan ohitustien toteuttaminen lähti etenemään. Visio oltiin laadittu oletuksella, että tiemuutokset eivät toteutuisi pitkään aikaan. Uuden koulun sijainnilla ja ohitustien rakentamisella on merkittäviä vaikutuksia Kausalan taajamaan, joten ne haluttiin ottaa työssä huomioon. Keskustavision päivitys on aloitettu ja se on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2026 alkupuolella. Työ auttaa valmistuessaan lähivuosina arvioimaan keskusta-alueen kaavamuutostarpeita.

Vasemmalla:
havainnekuva Tillolan
eritasoliittymästä.
Kuva Uudenmaan ELY-
keskus.